

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طرح‌واره تبیینی به مناسبت ۱۳ آبان

ماهیت‌شناسی استکبار و چگونگی مقابله با آن

روز ۱۳ آبان به عنوان یوم الله مبارزه با استکبار فرصت مهم و مغتنمی برای شناخت ماهیت استکبار و نظام سلطه است. اما ۱۳ آبان ۱۴۰۲ به واسطه همزمانی با تلاش صهیونیسم و استکبار برای مواجهه با ملت مبارز فلسطین اهمیتی ویژه و جدی یافته است.

معناشناسی استکبار در گفتمان امام(ره):

۱- لغت استکبار کلیدواژه‌ای قرآنی است که در آیات زیادی تکرار شده است. برای مثال می‌فرماید: «فاستکبرتم»؛ شما استکبار و گردن‌کشی کردید. «كذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا»؛ آیات ما را تکذیب کردند و از پذیرش آن تکبر ورزیدند.

۲- امام با رجوع به ترمینولوژی قرآن کریم، مهم‌ترین صفت آمریکا و علت مخالفت خود با آمریکا را مستکبر بودن دولت آمریکا دانستند.

- ۳- بر خلاف وضعیت امپریالیسم، استکبار دلالت بر وضعیتی «روانی-سیاسی» دارد، نه لزوماً اقتصادی-سیاسی که به موجب آن، مستکبر بر مخاطبین و مواجهین خود کبر و تکبر می‌ورزد و ایشان را «تحقیر» می‌کند.
- ۴- دلیل مخالفت امام با این وضعیت و اتخاذ دکتربارستیزی، به این جهت بود که نتیجه‌ی رابطه‌ی استکباری، شکل‌گیری «تحقیر ملی و هویتی» در سطح یک کشور، وادادگی در برابر قدرت دشمن و تسلیم‌بودگی در برابر آن و در نهایت، عقب‌ماندگی است.
- ۵- نتیجه‌ی رابطه‌ی مستکبر و مستضعف، تحقیر، تسلیم و نهایتاً عقب‌ماندگی یک کشور است. وضعیتی که در آن، «ما نمی‌توانیم» در جامعه‌ای نهادینه می‌شود. یعنی دقیقاً همان کاری که به تعبیر رهبر معظم انقلاب، در دوران معاصر بر سر جامعه‌ی ایران آورده شد و ژن ما نمی‌توانیم به ملت در مقطعی تزریق شد.

خدمت نهضت امام(ره) به استکبارستیزی در منطقه:

- ۱- امام راحل(ره) و رهبر معظم انقلاب برای خارج کردن مفهوم استکبارستیزی از فضای انتزاعی صرف کوشیدند تا برای مفهوم استکبار در گستره محیط جهانی به صورت عینی و ملموس تعیین مصداق نمایند.

۲- از منظر گفتمان دینی و ملی ایشان، آمریکا بارزترین مصداق استکبار و سردمدار مستکبران در عصر حاضر قلمداد می‌شود: «اگر بخواهیم استکبار را درست ترجمه کنیم، امروز با دولت متجاوز و مستکبر و یاغی و گردنکش آمریکا تطبیق می‌کند. امروز عمده مستکبران عالم آن‌ها هستند».

۳- این مصداق یابی در زمانی بود که بسیاری از مسلمین با نظریاتی مانند توحید قبور، توحید قصور و ... دعوا و درگیری ملت‌های مسلمان را در جامعه مسلمین تعریف نموده و موجب نزاع درون خانوادگی مسلمین کرده بودند.

۴- خدمت بزرگ امامین انقلاب، تعریف یک واحد و مصداق بزرگ برای استکبار بود که علاوه بر مصداق یابی مانع از هدر رفت توان مبارزه مسلمین شد.

کارکردهای انقلاب اسلامی در مواجهه با استکبار:

۱- پرچمداری مقابله با استکبار، استعمار و ظالمان و مستکبران

۲- مقابله با رژیم صهیونیستی و دفاع از فلسطین

۳- دفاع از مظلومان و جنبش‌های آزادی بخش در منطقه

۴- بیداری ملت‌های مسلمان

۵- وحدت جهان اسلام

۶- تشکیل جبهه قوی در تقابل با سلطه آمریکا در منطقه غرب آسیا

۷- تغییر الگوی توزیع قدرت در منطقه و عرصه بین الملل

۸- شکل گیری جبهه مقاومت و الگوسازی از آن

اهداف راهبردی آمریکایی ها در منطقه غرب آسیا:

۱- ساماندهی خاورمیانه جدید با هدف همسوسازی قدرت های مخالف با

هژمون آمریکا

۲- در هم شکستن حلقه های جبهه مقاومت با حذف گروه های اصیل

مقاومت مانند حزب الله در جهت تأمین امنیت رژیم صهیونیستی

۳- مقابله مستقیم با نفوذ روسیه و چین در منطقه

۴- تحول در اقطار منطقه ای با اصلاحات صوری و دموکراسی سفارشی و

هدایت شده

۵- تضمین تداوم جریان انرژی با استفاده از تئوری آشوب مدیریت شده

در منطقه.

۶- تلاش برای افزایش فشار به جمهوری اسلامی به عنوان محور اصلی و اصیل مقاومت در منطقه جهت تغییر رفتار و رویکرد اساسی و یا براندازی نظام اسلامی

۷- تلاش برای رسمیت دهی به اشغالگری فلسطین با تحمیل و تحقق اهداف رژیم صهیونیستی .

اهداف آمریکایی ها در جنگ مقاومت فلسطین و رژیم صهیونیستی:

۱- حفظ امنیت رژیم صهیونیستی بخشی از تعهدات ایالات متحده آمریکا بوده و هست.

۲- تلاش برای دستیابی به دست برتر در منطقه و تقویت برتری کیفی رژیم صهیونیستی با توجه به فهم این موضوع که جنگ اخیر موجب برهم زدن توازن وحشت و قدرت به نفع طرف پیروز خواهد گردید.

۳- تلاش برای کسب موافقت لابی های صهیونیستی با توجه به نفوذ لابی اسرائیلی در هر دو جناح سیاسی آمریکا و نزدیکی به انتخابات ۲۰۲۴.

۴- تلاش برای موازنه قوا با چین با توجه به رقابت ژئواستراتژیک ایالات متحده آمریکا و چین در منطقه.

۵- تلاش برای تضعیف و نر نهایت انهدام محور مقاومت به عنوان رقیب راهبردی محور عبری_عربی_غربی.

چالش های مواجهه آمریکایی ها در جنگ مقاومت با رژیم صهیونیستی:

۱- کاهش توان بازدارندگی رژیم صهیونیستی با توجه به اهمیت ویژه این رژیم برای آمریکایی ها.

۲- چالش های داخلی رژیم صهیونیستی و شکاف موجود در بین شهرک نشینان اشغالی و مسئولین اجرایی رژیم.

۳- افزایش توان گروه های مقاومت در منطقه و قرار گرفتن این محور در برترین شرایط در موازنه قدرت.

۴- فشار افکار عمومی دنیا به آمریکا و رژیم صهیونیستی در مواجهه با وحشی گری صهیونیست ها.

۵- کاهش روزافزون توان آمریکایی ها در حل بحران های جهانی خصوصا با توجه بحران جنگ اوکراین.

۶- روندهای رو به افزایش قدرت آمریکا و ضعف در فیصله بخشی به تحولات و روندهای تهدیدکننده امنیت و منافع آمریکا در دنیا

- ۷- کاهش قدرت ائتلاف و اجماع‌سازی از قدرت‌ها برای مقابله با چالش‌های تهدیدساز به نام سازمان‌های جهانی و شورای امنیت همانند قضیه افغانستان و عراق
- ۸- تزلزل در پایه‌های اقتصادی و نگرانی از افول آقایی دلار در مبادلات تجاری و بازرگانی جهانی

چگونگی مواجهه با استکبار از نگاه قرآن:

درباره‌ی الگوی قرآنی مواجهه با استکبار، حداقل می‌توان به ۱۰ شیوه و دستورالعمل قرآنی متقن و حکیمانه اشاره کرد:

۱. تلاش برای ایجاد بازدارندگی و آمادگی همه جانبه و توانمندی فکری و عملی داخلی: «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ» انفال ۶۰»

۲. فراهم کردن اسباب وحشت دشمنان و به هم ریختگی روحی، روانی و تمرکز فکری دشمنان: «... كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطَاةً فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ فَتَحَ ۲۹»، «... وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي

سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطُونُ مَوْطِنًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوِّ نِيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ توبه ۱۲۰»

۳. اتخاذ مواضع انقلابی: «...وَ إِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ آل عمران ۱۱۹»

۴. ممنوعیت پیوند و دوستی با کفار و دشمنان: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ مائده ۵۱»

۵. ممنوعیت ترس از استکبار: «فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰ أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ مائده ۵۲»

۶. ممنوعیت خوش گمانی به استکبار: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةَ مَنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ آل عمران ۱۱۸»

۷. ممنوعیت تکیه بر مستکبرین و ظالمان: «وَلَا تَرْكُنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءٍ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ هود ۱۱۳»

۸. ثبات قدم و منفعل نشدن و نفوذناپذیری در برابر استکبار: «وَلَوْ لَا أَنْ تَبْتَنَّاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنْ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا» و اگر ما تو را ثابت قدم نمی ساختیم (و در پرتو مقام عصمت مصون از انحراف نبود) نزدیک بود کمی به آنها تمایل کنی! «إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا» اسراء ۷۴ و ۷۵ و اگر چنین می کردی ما دو برابر مجازات (مشرکان) در حیات دنیا، و دو برابر (مجازات آنها) را بعد از مرگ، به تو می چشاندیم، سپس در برابر ما یآوری نمی یافتی!

۹. فریب لبخند دشمن را نخوردن: «وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرُقُونَ» (توبه / ۵۶).

۱۰. سرسختی نسبت به مستکبرین و خوش گمانی و مهربانی نسبت به مومنین: «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» فتح ۲۹ محمد فرستاده خدا است و کسانی که با او هستند در برابر کفار سرسخت و شدید، و در میان خود مهربانند.

وعده نهایی خداوند به ایستادگی در مقابل استکبار:

۱- خداوند به مومنان وعده قطعی داده که در صورت ایستادگی و مقاومت در جبهه حق، آنان را مورد حمایت قرار داده و از سختی‌ها خارج و پیروزی حتمی را نصیب آنان گرداند، «إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا» حج ۳۸، «فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا * إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» شرح ۷، «... سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا» طلاق ۷، «وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ» حج ۴۰، «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ» محمد ۷، «وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ» روم ۴۷

۲- اگر پایبندی به ایمان را با همه لوازمش از جمله جهاد و استقامت رعایت کنیم، حق سست شدن و هراسیدن در این میدان را نداریم؛ چرا که خدا با مومنان است و از آنان دفاع می‌کند، «وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» آل عمران ۱۳۹

۳- نباید از قلت عدد و کمی تعداد و محدودیت هم‌پیمانان، خوف داشت، چون کسی که خدا با اوست پیروز است ولو آنکه همه دنیا مقابل او باشد، «... كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ» بقره ۲۴۹

۴- آیاتی که ذکر شد و بسیاری از آیات دیگر بخوبی نشان می‌دهد که مبانی اعتقادی و فکری مواضع حکیمانه و قاطع و انقلابی و بر حق رهبر فرزانه انقلاب اسلامی حضرت امام‌خامنه‌ای (مدظله العالی) بر اساس مبانی کلام وحی و قرآن است و سزاوار است که خدا را بخاطر این نعمت بزرگ شاکر باشیم و با ولایت محوری کامل و مطلق حرکت در صراط مستقیم خویش را تضمین کنیم.